SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 100. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 26, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА 26-го ТРАВНЯ 1990 Ч. 100 РІК XCVII

У БАЛТИМОРІ ВІДБУДЕТЬСЯ 32-ГА КОНВЕНЦІЯ З УЧАСТЮ ПОНАД 300 ДЕЛЕҐАТІВ, ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ, ПОЧЕСНИХ ЧЛЕНІВ І ЗАПРОШЕНИХ ГОСТЕЙ; ВІД УРЯДУ ЗСА КОНВЕНЦІЮ ПРИВІТАЄ Е. ДЕРВІНСКІ

Балтимор, Мд. — У понеділок, 28-го травня, тут у готелі Гаєт Рідженсі відбудеться 32-га з черги Конвенція Українського Народного Союзу з цілотижневою програмою з участю 309 делегатів, членів Головного Уряду, почесних членів редакторів „Свободи" і „Українського Тижневика" та запрошених гостей. Головний Екзекутивний Комітет УНС запросив до участи в Конвенції, зокрема у конвенційному бенкеті, президента З'єднаних Стейтів Америки Джорджа Буша, багатьох сенаторів і членів Палати Репрезентантів, гостей з України і колишніх дисидентів та представників українських установ і організацій. Як повідомляє Конвенційний комітет від Уряду ЗСА Конвенцію привітає Едвард Дервінскі, секретар справ ветеранів і довголітній приятель українців. Він прибуде на Конвенцію в полудневих годинах у вівторок.

Місто Балтимор, розташоване тільки 35 миль від столиці ЗСА Вашінгтону, горде, що воно є господарем цієї однотижневої Конвенції УНС, доказом чого є надіслані привітання від губернатора стейту Мериленд, посадника Балтимору, багатьох сенаторів і конґресменів. Конвенційний комітет, який очолює головний радний УНС Евген Іванців і до якого входить цілий ряд союзових діячів, докладають усіх старань, щоб упрн приємнити перебування делеґатам і гостям та приготовити для них відповідні мистецькі і розривкові програми.

Формальне відкриття Конвенції відбудеться в понеділок, 28-го травня, о год. 10-ій вранці, у великій конференційній залі готелі Гаєт Рідженсі. В неділю, 27-го травня, у цьому ж готелі відбудеться великий і багатий програмою концерт, у якому виступатимуть непересічні мистці танцю, музики, співу і слова — танцювальний ансамбль з Філядельфії „Волошки", зірка з Ляс Веґас Джой Британ, естрадний вокаліст Алекс Голуб і музичне тріо Олеся Кузишина. Акомпаньямент

(Закінчення на стор. 3)

Головний Уряд УНСоюзу під час своїх річних нарад на Союзівці в 1989 році.

(Фото: Я. Кулинич)

„ВИКАЗКА — ФАЛЬШИВКА КҐБ", — ТВЕРДИТЬ АДВОКАТ І. ДЕМ'ЯНЮКА

Єрусалим. — У середу, 23-го травня, адвокат Івана Дем'янюка Йорам Шефтель заявив членам Верховного суду Ізраїля, що нацистське посвідчення, яке фіґурує як основний доказ вини його підзахисного, не що інше як фальшивка, виготовлена совєтським КҐБ.

За словами Й. Шефтеля, в лябораторії КҐБ підробили підпис І. Дем'янюка і наклеїли його фотографію на виказку, дійсно видану комусь в навчально-тренувальному таборі у Травниках. Совєтські військовополонені, які працювали для нацистів, проходили в тому таборі вишкіл.

Совєтські власті передали виказку І. Дем'янюка департаментові справедливости З'єднаних Стейтів ще до того, як він був позбавлений американського громадянства. Шефтель твердить, що совєти зфабрикували посвідчення, щоб добитися видачі Дем'янюка Совєтському Союзові.

„Переважно експерти в стані розрізнити роботу непрофесіоналістів, але підробки КҐБ практично бездоганні", — сказав він.

Адвокат Дем'янюка покликався на зізнання експерта захисту хеміка Джулюса Ґрента, який ствердив, що підпис на посвідченні випускника Травників „мало подібний на справжній".

Під час перерви в судовому засіданні Дем'янюк перекинувся кількома словами на івриті з одним із своїх конвоїрів і жартував по-англійськи з іншим поліціянтом. Його жінка Віра і син Іван спостерігали за ним з судової залі.

Кілька днів тому Шефтель заявив на засіданні апеляційного суду в Єрусалимі, що розгляд справи Дем'янюка, виданого Ізраїлеві З'єднаними Стейтами за нібито скоєні воєнні злочини, не є юрисдикцією ізраїльського суду. Адвокат обвинуватив суддів, які засудили Дем'янюка до смертної кари, в тому, що вони прийняли це рішення під тиском ззовні.

Ізраїльський адвокат докладно обґрунтував свою версію тиску на суді і як приклад нездорової атмосфери нагадав інцидент, що стався 1-го грудня 1988 року, коли один жид, який вижив після концтаборів, хлюпнув Шефтелеві сірчану кислоту в обличчя, в наслідок чого в нього було пошкоджене око, і він досі мусить носити темні окуляри.

Шефтель також порівняв атмосферу суду над Дем'янюком з розгулом антисемітизму навколо справи Драйфуса у Франції у 1894 році, коли офіцера французького генерального штабу жида Альфреда Драйфуса несправедливо обвинуватили у шпигунстві на користь Німеччини.

Шефтель також піддав сумніву достовірність фотографій, що фіґурують на суді. Він сказав, що на цих знімках зображені люди, які мають інший колір волосся і форму обличчя, ніж Дем'янюк. „Це те саме, що помістити фотографію чорношкірого, якого підозрівають, серед фотографій сімох білих. Де ви чули про такі методи?" — запитав Шефтель, звертаючись до суддів.

М. ҐОРБАЧОВ ОБІЦЯВ ЛИТОВЦЯМ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ЗА ДВА РОКИ

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС і президент із спеціяльними уповноваженнями Міхаїл Ґорбачов заявив в четвер, 24-го травня, що Литва може бути незалежною державою за два роки, якщо теперішні республіканські керівники „заморозять" акт самостійности й незалежности та виходу із Союзу проголошений ними 11-го березня цього року.

Інформацію про новий горбачовський підступ подали до загального відома два члени литовського уряду, які несподівано для них і уряду у Вільнюсі, були запрошені на розмову до президента М. Ґорбачова, який тим разом був більше лагідний, не ставив жадних ультиматумів, не визначував дат і навіть не домагався уневажнення акту незалежности, а тільки його замороження на два роки, обіцяючи, що після цього зараз таки розпічнуться переговори між представниками Москви і Вільнюса і буде цілковито знесене ембарго на вивіз товарів першої потреби до Литви.

Як відомо, Литва „задихається" від браку пального зокрема бензини, яку уряд мусів раціоналізувати і обмежити видачу бензини виключно тільки для міліції і автомобілів швидкої допомоги та довозу харчів на місця.

Поінформовані особи кажуть, що уряд у Вільнюсі розглядає пропозицію М. Ґорбачова, якому нібито йдеться про те, щоб не тільки Литва, але також кожна інша республіка, яка забажає вийти із Союзу і проголосити свою незалежність і суверенність, дотримувалися законів, які до речі були вже схвалені З'їздом народних депутатів після того, як розпочався незалежницький рух у республіках. Представник литовського уряду і речник президента Литви Витавтаса Ляндсберґіса Ніколай Медведєв заявив кореспондентам, що уряд Литви поважно студіює пропозицію СССР, яка, як він каже, в жадному відношенні не загрожує суверенітетові республіки і виходу її в майбутньому із Союзу. Н. Медведєв, один з тих членів Верховної Ради СССР, який був запрошений на перерві на розмову з М. Ґорбачовим. Він каже, що президент СССР запевняв їх, що після переговорів, узгіднення усіх справ і дворічного періоду вичікування Литва, якщо захоче, може вийти із Союзу і „відморозити" свій акт незалежности.

Політичні аналітики, спостерігачі і кореспонденти кажуть, що пропозицію Ґорбачова треба вважати одним кроком вперед; інші, зокрема консерватисти і знавці підсовєтських відносин кажуть, що Москві тепер потрібно позбутися внутрішних проблем і відосередніх тенденцій в республіках, щоб зайнятись виключно розв'язкою економічної проблеми і отримати більші західні субсидії та економічну допомогу, без якої комуно-московська імперія задихнеться від недостач. Крім того кремлівським керівникам потрібно позбутися литовської проблеми напередодні приїзду Ґорбачова до Вашінґтону на вершинну конференцію. А потім, як то кажуть, буде видно.

КОНЦЕРТ ХЛОП'ЯЧОГО ХОРУ „ДУДАРИК"

Савт Бавнд Брук, Н.Дж. — Тут в суботу, 2-го червня, на запрошення Централі Українських Кооператив Америки, в залі Центру Української Культури української православної церкви св. Андрія відбудеться перший концерт українського хлоп'ячого хору „Дударик", який приїжджає на турне по Америці і Канаді.

Квитки можна набути при вході до залі. Ціна — 15 дол. від особи. Початок концерту о год. 8:30 вечора.

С. Білокінь з Києва доповідав у Монтреалі

Монтреаль (ОУПС). — Тут у приміщенні університету МекҐілл відбулася заходами монтреальських відділень Наукового Т-ва ім. Шевченка й Українського Історичного Товариства 11-го травня доповідь про „Стан історичної науки" в Україні" співробітника Інституту Історії АН УССР і діяча Руху Сергія І. Білоконя.

Доповідач подав огляд сучасного стану історіографії в Україні і її перспективи на майбутнє. Доповідача представив і проводив дискусією проф. Ярослав Рудницький. І доповідь, і дискусію записано на звукову тасьму і проведено з гостем інтерв'ю для передачі в Україну.

Дж. Буш не покладає великих надій на вершинну зустріч

Вашінґтон. — Виступаючи у четвер, 24-го травня, на пресовій конференції у Білому Домі, президент Джордж Буш висловив свою точку зору відносно можливих результатів переговорів з Міхаїлом Ґорбачовим, які відбудуться у кінці травня — на початку червня.

Дж. Буш ясно дав зрозуміти, що на цей раз не слід очікувати підписання угод першочергової важливости. Президент разом з тим відзначив, що відсутність формальних домовленостей не треба наперед розглядати як провал переговорів в цілому. „Я не хочу, щоб ми були подібними до кораблів, які проплили мимо вночі у відкритому морі, — сказав Буш. — Ми маємо про що поговорити. Я не маю наміру давати ніяких авансів, але й не збираюся вести себе як танцюрист на балю".

Президент сказав, що в порядок денний ввійдуть справи про становище у Прибалтиці і об'єднання Німеччини, а також проблеми, зв'язані зі скороченням стратегічної, хемічної і звичайної зброї.

Дж. Буш вперше відкрито заявив, що не має наміру навіть порушувати справу про надання Совєтському Союзові статусу упривілейованої держави у торгівлі з ЗСА, мотивуючи це, поперше, тим, що в СССР досі не прийнятий закон про свободу еміґрації, а подруге, тим, що Конґрес у будь-якому випадку не затвердить таке законодавство, поки Москва не ослабить тиск на Прибалтику.

„Чи можна буде втримати Україну?"

Джерзі Ситі, Н.Дж.— Під таким заголовком відомий американський журналіст Корд Маєр написав статтю, що була поміщена в щоденнику „Вашінґтон Пост" з 18-го травня.

Влучно оцінюючи зростаючу силу національних сантиментів в Україні, він пише у зв'язку із сесією Верховної Ради в Києві, в якій вперше 27 відсотків делегатів — це члени некомуністичного Демократичного Бльоку. На думку американського журналіста є три рушійні сили які небезпечні для Міхаїла Горбачова: одною з них є група звільнених в останніх роках політичних в'язнів, другою є те, що тепер вийшла наверх правда про Великий голод в Україні, а третьою — трагічна подія атомового вибуху в Чорнобилі і взагалі екологічна ситуація України, промисловість якої є в 95 відсотках в руках Москви.

На думку К. Маєра, М. Ґорбачов і перший секретар КП України Володимир Івашко грають тепер незвичайно небезпечну гру, щоб втримати Україну в рамках здисциплінованої комуністичної республіки СССР. Щоб цей стан затримати якомога довше, В. Івашко старається збалянсувати силу речників Руху із комуністичними апаратчиками, обмежити доступ членів Руху до публічних засобів інформації і кинути кістку незгоди поміж населенням католицького і православного віровизнання. Але рівночасно Рух здобув собі приятелів серед тих меншин, що живуть на території України, а навіть і поза нею, наприклад, поляків.

К. Маєр уважає, що М. Ґорбачов має щораз меншу можливість затримати Україну, як другу величиною республіку в рамках СССР. І ця можливість ще зменшиться, коли М. Ґорбачов буде старатися втримувати і надальше диктаторську настанову Комуністичної партії України. Ледве чи він втримається, — закінчує статтю американський журналіст, — в обличчі сполученої сили національних почувань і економічної катастрофи.

Багато інформацій цьому, як і іншим журналістам, подало Бюро УНС у Вашінґтоні.

ВШАНУЮТЬ ПАМ'ЯТЬ ГЕН. Т. ЧУПРИНКИ

Сиракюзи, Н.Й. (В.М.) Святкова академія в пам'ять ген. Тараса Чупринки відбудеться тут в неділю, 3-го червня, о год. 5-ій по полудні, в авдиторії Фавелл школи Магнолія вул. У святковій програмі візьмуть участь: хор „Сурма", молодь „Рідної Школи" і Осередку СУМА, рецитації мгр Букса і Вуйтович, а доповідь виголосить колишній вояк УПА Віктор Новак. Діловий комітет очолює інж. О. Грицак.

ПОТРІБНА АКЦІЯ ДЛЯ ЛЕҐАЛІЗАЦІЇ УКЦ

Джерзі Ситі, Н.Дж. — У зв'язку з недалеким приїздом до ЗСА Міхаїла Ґорбачова на офіційні відвідини та розмови у Білому Домі з президентом Джорджем Бушем, Комітет Оборони Свободи Релігії в Україні разом з Українським Патріярхальним Товариством в ЗСА започаткували акцію писання листів до Президента, щоб він порушив справу леґалізації УКЦ в Україні.

Подібна акція була минулого року в цій самій справі і наслідком кампанії висилання листів до Президента та конґресменів і сенаторів вислано понад 10,000 листів.

Тим разом ініціятори, а особливо голова Комітету Роман Андрушків, мають надію, що буде вислано в найближчих двох тижнях ще більше, бо тут є безпосередня конечність такої кампанії із сподіваним приїздом М. Ґорбачова та розмов „на вершинах".

(Закінчення на стор. 3)

Окружний Комітет УНС Трой-Олбані відбув Збори

Учасники нарад Округи УНС Трой-Олбані.

Трой, Н.Й. (В.Літинський). — Збори Округи УНС Трой-Олбані відбулися в суботу, 17-го березня, в год. 3-ій по полудні у великій залі Українського Клюбу у Вотервліт. Присутніх було 32 члени управ відділів і гості. Головний Уряд репрезентували Уляна Дячук, головний касир і Володимир Квас, головний радний.

Збори відкрив голова округи П.Шевчук, вітаючи гостей з централі і присутніх союзовців.

Протокол минулорічних зборів прочитав секретар В. Літинський. На голову Президії обрано І.Романишина, а на секретаря В. Літинського.

Голова попросив П. Шевчука розпочатим звітування уступаючої управи. Зі звіту голови присутні довідались, що в 1989 році округа виконала свою квоту на 96 відс., приєднуючи 48 із 50-ти призначених членів.

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ здоров'я і обслуги населення Луіс Саллеван добивається заборони автоматів з сигаретами та обмеження й встановлення контролі над продажем сигарет неповнолітнім. Свою пропозицію Л. Салливан представив у сенатській Комісії фінансів, яка засідала в четвер, 24-го травня. Як відомо, 44 стейти включно з дистриктом Колюмбія вже прийняли закони, які забороняють продаж сигарет дітям, але, на жаль, вони їх не дотримуються. В своєму пляні Л.Салливан закликає до строгого обмеження місць встановлення автоматів з сигаретами, де діти купують їх без жодних перешкод та контролі. Висліди вивчення, які надруковані у журналі Американської медичної асоціяції вказують, що в країні щорічно продається понад 947 міл. пачок сигарет молоді нижче 18 років, що становить 3.3 відсотки загальнокрайового продажу тютюнових виробів. Підрахунки вказують, що кожний п'ятий студент середної школи курить, а кожний дев'ятий викурює більше як півпачки щоденно.

НОВІ ВИСЛІДИ ВИВЧЕННЯ причин ожиріння надруковані у „Медичному Журналі Нової Англії". Вчені вже давно сперечалися на тему значення ґенетики у схильності до ожиріння, але нові вивчення підтверджують, що ґенетична інформація дійсно відіграє рішаючу ролю у формуванні ваги тіла. Хоча повнота може успадковуватися, вивчення показали, що людина може обійти своє ґенетичне призначення. Наприклад, „у вищій середній клясі ожиріння спостерігається дуже рідко". Це пояснюється великим соціяльним давленням, яке примушує членів цієї кляси боротися з тенденцією до ожиріння та вживати строгіших заходів проти неї. Вчені, які займаються цими вивченнями, стверджують, що ґенетична спадкоємність в ожирінні відіграє важливу ролю але також відкриває нові шляхи до вивчення способів запобігання цього явища.

У СВІТІ

У СЕРЕДУ, 23-ГО ТРАВНЯ, литовський парлямент формально запропонував скасувати деякі закони, що їх оголошено зараз після проголошення незалежности, якщо Кремль погодиться розпочати розмови у справі самостійности. Одначе, як і передбачалось, парлямент навіть не брав під увагу вимоги президента Міхаїла Ґорбачова, щоби відкликати декляроцію незалежности, проголошену 11-го березня. Як відомо, після проголошення самостійности Литви видала закони про реквизицію нерухомостей, котрі були власністю совєтських організацій, про звільнення литовців від служби в совєтській армії та про введення своїх власних документів громадянства і саме ці закони запропоновано відкликати. М. Ґорбачов назвав проголошення литовської незалежности нелеґальним і розпочав кампанію економічної пресії, включно з припиненням постачання нафти та природнього газу, як також робиться спорадичні „покази сил" совєтської армії, займаючи важливі будинки у столиці Литви. Зуваги на таку ситуацію естонська преса у своїх звідомленнях подала вістку про те, що президент Литви Витаутас Ляндсберґіс не сподіється жодних полегшень від Москви, при чому він також заявив: „Литва не скапітулює, ми будемо бідно жити, але з голоду не помремо. Наша зброя це єдність і витривалість".

КАНДИДАТ НА ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА Мадярщини Йозеф Антал заявив, що перший некомуністичний уряд його країни розпічне переговори про вихід Мадярщини з Варшавського Пакту та шукатиме вступу до Европейської спільноти. Не говорячи ясно, що Мадярщина виступить з Варшавського Пакту, він все таки сказав, що членство у цій совєтами очолюваній організації є протилежним до бажань його народу та підкреслив, що мадярський уряд розпічне в цій справі переговори з іншими країнами-членами Варшавського Пакту.

В ТОЙ ЧАС, ЯК ВИСОКОПОСТАВЛЕНІ совєтські службовці казивають твердолінійний режим Фіделя Кастро „приреченим на упадок", Москва починає контактуватись з кубинськими емігрантами, з яких можна було б створити наступний уряд Куби. Перед вершинною зустріччю у Вашінґтоні совєтська делеґація з високостажевих осіб, включно із п'ятьма членами Верховної Ради СССР, відвідає Маямі щоби зустрітися з кубинсько-американськими провідниками.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашинґтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)
Subscription 1 year — $40.00 6 months — $22.00 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00 Change of address — $1.00 Make check or money order payable to: Svoboda
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Слава Батькові Союзові!

Коли 22-го лютого 1884 року у День Вашінґтона засновано Український тоді ще Руський Народний Союз і і 30-го травня того ж року переведено в Шамокіні у Пенсильванії першу Звичайну Конвенцію, то ці наші перші піонери напевне не здавали собі справу, що творять велике — історичне для української спільноти — діло. „Свобода" дала поштовх до заснування братсько-допомогової організації. Швидко ця організація перейняла під свій покров „Свободу" та розрослась в установу, яка далеко переступали межі фінансової самодопомоги. Був час, коли УНСоюз займався активно буквально всіма ділянками українського життя, включно з аматорськими театральними виставами й концертами у культурній ділянці та висланням делеґата-обсерватора на Паризьку мирову конференцію. З напливом нової іміґрації і заснуванням цілої мережі самостійних установ і організацій зі своїми статутовими завданнями — безпосередня активність УНСоюзу логічно звузилася. Але УНСоюз залишився опікуном усієї української громади, підтримуючи фінансово прерізні установи й організації та стимулюючи громадське життя. І так залишилося по нинішній день. І протягом 96-ти років свого існування Український Народний Союз не тільки не затратив своє добре ім'я і свій авторитет у всьому українському світі а скріпив його. Сьогодні, коли в Україні зрушився свободолюбний змаг і коли легшою стала безпосередня людська комунікація, нема такої видатної людини-громадянина, що прибуває до Америки, який не відвідав би Головної Канцелярії УНСоюзу, Редакції „Свободи" та „Українського Тижневика". І кожний-кожна з них з подивом стверджує найбільш величавий осяг українства у вільному світі: створення і розбудову Українського Народного Союзу, цієї насправжньої твердині українства.

УНСоюз може похвалитися імпонуючими цифрами. Він має понад 64 мільйони маєтку, а враховуючи фактичну вартість 15-поверхового будинку Централі у Джерзі Сиṭі та Союзівки — маєток УНСоюзу переступає 100 мільйонів дол. Членство УНСоюзу змаліло, бо був час, коли ведено кампанію під гаслом „100,000 членів". але й число понад 70,000 членів — найбільше, як його має будь-котра українська установа чи організація в діяспорі. І вони разом забезпечені на 165 мільйонів дол. Дивіденди виплачено членам за минулий рік на суму 2 мільйони дол., на народні цілі виплачено в минулому році 70,000 дол., але в цю суму не входить щедра допомога Україні: докладна цифра і конкретне призначення із зрозумілих причин засекречені. За ввесь час свого існування УНСоюз видав велетенські суми на народні цілі.

Але не у статистичних цифрах головна суть УНСоюзу. Членство в УНСоюзі — це найкраща виказка приналежности до української нації. Коли нещасна українська вдача розбила політично українську громаду в Америці — ввесь зовнішній світ, американська держава верхівка й різнорідні національні групи бачать в УНСоюзі дійсного репрезентанта українства. УНСоюз втішається найвищою пошаною у ґурті всіх інших подібних братських установ і користується теж якнайкращою думкою в офіційних американських колах.

Кожночасна Конвенція УНСоюзу переводить перегляд минулого, задумується над сучасним і плянує майбутнє. Головний Уряд і Екзекутивний Комітет це добрі статутом визначені керівні органи нашої установи. Але найвищим вирішним органом є Конвенція, себто живі делеґати живих Відділів. Від учасників Конвенції залежить дальша доля Батька Союзу, як і від учасників Конвенції залежить, як вони будуть розуміти суть цієї нашої найбільшої і наповажнішої установи. Коли в Америці і в цілій діяспорі корчиться українство, коли тиск природної асиміляції разом із смертю, що змітає з цього світу найбільш свідому старшу українську ґенерацію — священною місією Українського Народного Союзу є залишатися твердинею українства. Добре діє і надалі діятиме допомогово-фінансовий сектор, але пріоритетом є таки місія — бути на сторожі українських національних інтересів, берегти безупинно український національний характер Батька Союзу. Під ласкаву увагу 32-ої Конвенції.

Живемо у добі великих історичних несподіванок. У всіх трьох епохах своєї тисячолітньої історії страшенне натерпівся український народ. І УНСоюз у своїй вже близько сторічній історії мав прерізні переживання. Не знаємо, що принесе Україні завтрашній день. Народ викував мудрий філософський вислів: „Пережили ми панщину, то переживемо й конституцію". Напевне переживе Україна всі можливі дальші лиха від окупанта. Але там, в Україні знають, що в Америці твердиня українства — Батько Союз. І без уваги на всі зміни, що можуть зайти в комуністичній Евразії і в широкому світі — УНСоюз мусить залишитися незламною українською твердиною.

РАДІЯЦІЯ ЗАГРОЖУЄ ПОЛІСЬКОМУ КРАЮ

Чорнобиль (М. Муратов). — В селі Поліському Київської области поблизу від 30-кілометрової зони відбувся мітинґ, присвячений четвертій річниці катасторфи в Чорнобилі. Взяли участь понад 6,000 місцевих жителів і також група греко-католиків разом з ієромонахом Михайлом Гаврилівим та сестрами-монахинями Пресвятої Родини і св. Василя Великого. Отець Гаврилів відправив Панахиду по жертвах Чорнобиля.

Промовці на мітинґу вимагали негайної евакуації місцевого населення, збудування нового селища в незабрудненій зоні. Частина місцевих жителів уже переселилась в Галичину, де їм надають допомогу місцеві власті. А тих, що залишилися місцева партократія залякує, аби не переселялися до „бандерівців". На думку комуністичних властей „бандерівщина" небезпечніша від радіяції. У Поліському, Тарасівці та в інших селах діти вмирають від левкемії.

Виступив на мітинґу і священик УПЦ о. Василь Степанчук, проте учасники мітинґу зауважили, що погляди його збігалися з поглядами голови райвиконкому Шаровари. Промовляв до народу також місцевий активіст Ростислав Захтей, який сміливо викривав застійні методи місцевої влади.

Греко-католики відвідали дитячий садок і дитячу лікарню, де померла від левкозу дворічна Ірочка Субота. В очах людей вони бачили відчай, бо слова про „ліквідацію наслідків" лишаються порожнім звуком і не пом'якшують всенародного горя.

Тільки тепер, через чотири роки, почала пробиватися до людей правда про Чорнобиль, але все ще не повна правда. Ще й досі ніхто не сказав про справжню небезпеку, яку несе радіоактивне зараження в майбутнє. Чорнобильська катастрофа завдала Україні й Білорусії такого руйнівного удару, якого не могли б нанести найспустошливіші війни численних загарбників. З кожним днем розширюється мертва зона навколо Чорнобиля і стає зрозуміло, що величезна кількість найродючіших земель буде втрачена назавжди разом з фльорою і фауною.

Газета „Літературна Україна" з 26-го квітня повідомляє, що „замітаючи сліди своєї діяльности, винуватці чорнобильської трагедії зігнорували включення цієї проблеми до державної комплексної програми ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС." Тому представники різних громадських організацій надіслали лист до Мінатоменерго СССР, до якого додали програму порятування і збереження матеріяльної та духовної культури зникаючого історико-етнографічного реґіону.

В листі сказано, що тепер здійснюється великомаштабний обсяг робіт захоронення житлових і господарських будівель у 30-кілометровій зоні ЧАЕС. В результаті цих дій безслідно зникають не зареєстровані і не вивчені пам'ятки народної архітектури й побуту, а розсередженість компактної етнографічної групи Прип'ятського Полісся приведе до загибелі духовної культури етносу.

У зв'язку з цим активісти вимагають: припинити руйнування населених пунктів у 30-кілометровій зоні ЧАЕС до проведення повного реєстру культурних цінностей та їх усебічного етнографічного дослідження; невідкладно зформувати спеціяльний Центр етнографічних досліджень для проведення науково — дослідницьких робіт у зазначеній зоні.

Звернення підписали: голова київської міської організації (асоціяції) „Зелений світ" кандидат біологічних наук Г. Гончаренко; завідувач відділу „Полісся" Музею народної архітектури й побуту УССР С. Верговський; фолкльорист і учитель київської середньої школи ч. 117 Р. Омеляшко; відповідальний секретар „Чорнобильської експедиції", старший редактож журналу „Пам'ятки України" О. Неживий; доктор мистецтвознавства С. Грица; кандидат мистецтвознавства Є. Єфремов; старший науковий співпрацівник інституту ядерних досліджень АН УССР, кандидат фізико-математичних наук Є. Корбецький; керівник науково-дослідного центру екологічних проблем ядерної енерґетики АН УССР, кандидат медичних наук В. Чумак; директор фолкльорно-етнографічного центру „Рідна хата" І. Мойсеєв; доктор філологічних наук, завідувач катедри української мови Київського Державного Університету ім. Т. Шевченка О. Білодід.

Юрій Р. Рибак

ОБОВ'ЯЗКИ І ПРИВІЛЕЇ СЕКРЕТАРКИ

Хто ж у фірмі не знає Марії? Не було і великого здивування поміж працівниками, коли при кінці квітня на її бюрку появилась розкішна китиця квітів. Це не були її уродини, а радше відзначення її праці як секретарки і вислів признання її зверхників, бож це був тиждень присвячений секретаркам. Але Марії не довго прийшлось чекати на нові квіти, бо два тижні пізніше обдарували її пахучими трояндами її діти, висловлюючи вдячність і любов до своєї працьовитої матері. Адже вона дійсно працює і вдома і поза ним. І якось вона вміє пов'язати „всі кінці" і знаходить час на все, не змішуючи проблем праці зі своїми власними. Вона є секретаркою і то професійною не тому, що має знання і досвід а тому, щоб осягнути професійний стаж — це вимагає зрівноваження, гордости праці і посвяти до досконалої майстерности. І тому вона стає важливим членом керівництва підприємства, бо не тільки відповідає за переведення керівничих заряджень але і теж втримання зорганізованого і продуктивного бюра... Коли ж Марія на місці, то ніхто цього не завважує, бо діловодство пливе своїм призначеним руслом, але коли її нагло немає, тоді всі відчувають її брак. Тут і нічому дивуватись, бо вона є секретарка, а слово це походить від латинського „secretarius", що означає: довірений працівник, який у практиці втаємничений у довірочну інформацію.

Марія стала секретаркою не лише завдяки елеґантному виглядові та витонченій поведінці, але й тому, що до цього себе вже завчасу приготовляла. Ще у середній школі її увагу звернули машинописання і стенографія, як теж серйозно вона зацікавилася діловодством підприємства, як організаційної одиниці. Після закінчення школи вона могла дістати працю стенографістки та машиністки. Та цього вона не зробила, бо вважала, що кожна секретарка може тим бути, одначе не кожна машиністка може бути секретаркою. Тому і Марія постановила піти на вищі студії, щоб себе повністю підготовити до професії, яка її цікавила і своєю різноманітністю манила від дитини.

І виявилось, що секретарка секретарці нерівна; як і в інших професіях тут потрібна спеціялізація. Адже Марія має товаришок студій, що працюють у медичній ділянці. Деякі посвятились правничій ділянці і є „правою рукою" правників. Інші знову зацікавились технічною ділянкою а опанувавши її мову, знаки і вислови стали поруч тих, що працюють у світі техніки... Недавно Марія мала зустріч із абсольвентками своєї кляси в коледжі захоплювалась як на різних постах — від урядових до приватних — працюють її товаришки. Багато з них добилося відповідальних позицій тому, що ще дальше продовжували вишкіл за своєю спеціяльністю і теж включились у професійну організацію міжнародних професійних секретарок, де є понад 40,000 членів з яких 30,000 осягнули титул дипломованого професійного секретаря, склавши дводенний іспит, де входять такі предмети як: поведінка у підприємстві, комерційне право, економія, провадження бизнесу, рахівництво, адміністрація бюра, кореспонденція, сучасне технологічне улаштування бюра тощо.

Може хтось завважив недавню рекляму, що її показували на телевізії, рекляммуючи тиждень секретарки. На екрані з'являється шеф і передає квіти особі оберненій плечима. Ця особа відвертається і бачимо не секретарку, а секретаря! Ось і чоловіки поволі проникають у жіночі ряди секретарок як теж медсестер, телефоністок й інших... Не знаємо скільки чоловіків є серед три з половиною мільйонів осіб у ЗСА, які працюють у секретарському фаху. Знаємо одначе зовсім певно, що на 40,000 членів їхньої професійної організації є аж 50 чоловіків!

Багато осіб секретарює на неповний час, бо це краще відповідає їхньому розподілові родинних обов'язків. Марія, однак, працює повне число годин, а дух часу примушує її вчитись під час праці... Постійно нові технологічні здобутки вимагають змінливого підходу до діловодства. Стенографію заступає машина до диктування, машинку до писання переймає комп'ютор з опрацьованням текстів („word processing"), відбитки писем не йдуть через кальку, що брудить пальці, а копіює машина, а навіть часто непотрібно приготовляти листів на пошту, бо оригінали пересилається телефоном (Fax).

І як завважує Марія — все довкола зміняється, тільки відношення людини до людини однакове, незмінне. Тут якраз зручність у її поведінці стає неперевершеною вартістю для оточення... Марія має теж свій підхід до проблем а погідна її усмішка і лагідкість слова завершують діло. Між іншим вона пояснює, що коли у праці чогось не знає то не соромиться, а навпаки одверто заявляє: „Я невсилі все знати. Прохаю мені це вияснити."... Цей вияв осягає свою ціль, бо скриває субтельну форму перебільшеного комплименту для особи, яка має повчати... Тут Марія признається і до гріха: „Моє питання про незнання часами вживаю як лише трюк, щоб дізнатись скільки дана особа дійсно знає!".

Знайомі Марії вважають, що вона має успіх у житті, бо, мовляв, „родилась у чіпку". Вона ж однак приписує це радше пораді своєї бабуні: „Щоб осягнути успіх у житті людина мусить бути доволі благородна, щоб признатись до своєї помилки, доволі метка, щоб винести користь з цієї помилки, і доволі рішуча, щоб цю помилку виправити".

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про слово, що характеризує народ

Правдоподібно, в кожному народі є такі слова, що їх не можна добре перекласти на іншу мову, а які характеризують знаменито даний народ. Ось так слово „Gemütlichkeit" передає характер австрійців та південних німців, „bonvivant" відразу ставить вам перед очі француза, а „stiff upper lip" характеризує вдачу англійців.

Для нас, українців, таким характеристичним висловом є давнє історичне, але як правдиве і вірне до сьогоднішніх часів окреслення „міжусобиці". Його не можна ніяк влучно перекласти на іншу мову, хіба через опис і його значення.

А нам таки здається, що це окреслення перейшло щасливо через цілу історію України аж досьогодні та ніяк не затратило свого притаманного значення.

Якось в останніх часах, а то й місяцях, коли стільки діється у світі, коли стільки перемін та ідей, завважуємо особливо різко, що ми українці ніяк не зазнали перемін, коли йдеться про нашу вдачу та підхід до життя. Бо хоча керуємося шляхетними ідеалами та кричимо „в унісон" про потребу єдности, і тут і там, про простягнену руку через океани, про нашу потребу допомогти нашим землякам в Україні, про самостійність і незалежність — це часто лише кличі і слова, за якими криється ця притаманна нам особиста ворожнеча, цей брак віри, що інші керуються шляхетними намірами, а не шкурними інтересами, це шукання за невдачами поодиноких акцій, коли їх заініціювали не ми, а хто інший.

І хоча сьогодні, в 1990 році, ми вже дуже віддалені від середньовічних міжусобиць поміж княжими родами, ми перенесли їх через віки в інші ділянки життя народу, в організації, партії, віровизнання, області чи навіть після Другої світової війни, на країни нового поселення в яких створився антагонізм поміж „американцями", „канадцями" чи „австралійцями", а до речі цими ж таки українцями.

„Воюємо", отже, на всі лади, усіми гарними і негарними засобами, які лиш є у нашій силі. Треба тільки, щоб зродилася нова ідея, нова акція, новий рух, — а вже знайдуться такі, яким це не подобається, які будуть критикувати голосно і тихо, які будуть поборювати новий задум, бо створили його не ці, з нашого „роду".

При цьому це ніяк не боротьба за ідею, за бажання мати самостійну, незалежну українську державу, бо її, здається, усі однаково хочемо, але звичайно це лише особиста чи групова амбіція, яка не дає нам заглянути глибше, ширше і більше державницько. Нагадується десь, колись, заслухана доповідь про український „кампаніллізм", який подібний до італійського, де кожне село і присілок — республіка для себе, яка ворогує із сусідами.

Ах, скільки доказів такого „кампаніллізму" маємо в сьогоднішній Україні, де, нам здавалося, сорокрічне об'єднання земель і однакова важка доля повинні були його знищити. Але може цей прояв ще не є загрозою, бо все ж таки суперничать поміж собою області чи цілі частини країни а подібне явище бачиться у різних інших державах.

Та найбільшим злом таки залишається ця дрібна людська ворожнеча, ці наші „міжусобиці" одного з одним, що нищать наші найкращі стремління і нашу ідею державности вже довгими віками. На жаль, вони ще далі існують, не минулися й досьогодні.

О-КА

НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ у Вашінґтоні державний секретар Джеймс Бейкер сказав, що ЗСА є готові взяти під увагу пропозицію арабського пляну щоби післати спостерігачів на окуповні Ізраїлем землі для контролі поведінки ізраїльських збройних сил супроти палестинського населення. Конференція Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй має відбутися у Женеві саме для обговорення цієї справи і на ній виступить Ясір Арафат, провідник Палестинської Визвольної Організації. Дж. Бейкер заявив, „ми є готові обговорити питання спостерігачів ООН якщо ця справа буде порушена на засіданні Ради безпеки ООН". Ізраїль таке рішення Ради безпеки ООН про спостерігачів напевно відкине, бо уважає це втручанням у його внутрішні справи.

Микола Щербак

ТРІПОТІННЯ КРИЛЯТ

Михайло Качалуба, „Тріпотіння крилят", поезії ілюстрації маляра Павла Корбеля, стор. 66, Париж.

Поет Михайло Качалуба живе у Швайцарії. Там він учився, там здобув фах лікаря. Лікар і поет, вправно тримає стетоскоп і перо, автор багатьох збірок поетичних творів, виданих окремими збірками: „Польові дзвіночки" (Пряшів), „Вільним крилом" (Париж), „Наш талант" (Париж), „Відлуння душі моєї" (Париж), „Одна з доріг (Буенос-Айрес), „Помпеї" (Прудонтополіс), „На струнах серця" (Буенос-Айрес). І хоч перебуває далеко від України, — його поезії такі українські, такі близькі до серця української людини — і мовою, і почуттям, і патріотичною тематикою! Особливо вірші для дітей, зібрані у книжці під заголовком „Тріпотіння крилят":

У тумані горі сині,
дзвінкість полонини:
із наплечником на спині
верховини син...

Шовком блискають левади,
Дзвонять косарі,
а між ними — ой, розрада! —
наші школярі.

За косарками дівчата —
злоті колоски,
а між ними ластів'ята —
наші школярки.

Ген під лісом з вітром грає
прапор-сизокрил —
під ним юні українці
набирають сил...

Збірка „Тріпотіння крилят" рясніє різноманітністю тем і малюнків. Як багатобарвно світиться зірками. Різдвяна ялинка! —

В нас ялиночка багата
На Різдвяні свята,
мерехтить уся зірками
та видзвонює дзвінками,
вся горить від феєрверків,
тріпотиться від цукерків...
...А довкола діти-зорі,
а довкола щастя море!

Мабуть, не мало розповідав дідусь своєму внукові про Україну, бо ось Василько (баляда „Васильків політ"), намріявшись, летить у сні над високими горами:

— Це Карпати! — хтось говорить.

А там знову другий голос каже: — Це Львів — місто, слави лоно, що король Данило ставив! —

— А тепер, дивися, сину! —
каже голос Василеві,
бачиш смугу темно-синю? —
Це Дніпро наш кришталевий!

Дивиться Василько, а на Дніпрових горах сяйво розливається:

— Це наш Київ премогутній,
що орду долав од віку,
в нинішній красі й майбутній
в сяйві перемог без ліку.
Ти дивися, приглядайся,
бо це слава наша, сину,
і глибоко поклоняйся,
бо це серце України!

Вклоняється Василько і... прокидається. Який розкішний сон-видиво!

Поет щиро передає дітям свій патріотизм, свої відчуття краси природи, і ця щирість переливається в серця дітей, викликає живі уявлення. Минула осінь. Прийшов грудень. Який-же він працьовитий!

Інеєм сади квітчає,
малюкам малює личка,
в теплі шубки одягає,
надіває рукавички.

Структура творів поета та образні засоби — прозорі, дохідливі дітям, як ось рядки із вірша „Жовтень":

Ходить Жовтень злотокосий
у шовковім жупані,
сіє ранком зимні роси
по травиці, по стерні.

З рільниками йде у поле
по картоплю, буряки,
заглядає і до школи
як учаться дітваки.

Уміле поєднання картин природи — переджнив'я у полі і переджнив'я у школі — створює своєрідний поетичний паралелізм — такий наочний у вірші „Червень":

Вся природа у напрузі,
наближаються жнива,
відцвіли вже квіти в лузі,
пахне скошена трава.

В школі теж перед жнивами
спіє зерно із таблиць —
хто завжди дружив з книжками,
жать не буде одиниць.

Поетичне бачення відтворюється у віршах Михайла Качалуби мальовничими картинами, одухотворенням світу й природи. У сюжетній казочці „Корова й Оленя" поет змальовує: маленьке Оленятко втратило свою Олениху-маму, коли „у страшну, страшну годину загримів проклятий кріс". Перебувши самотню ніч, змучене й голодне Оленя, шукаючи маму, прийшло вранці на пасовище і там малюка прийняла корівка: „і кормила, і пестила, мов своє дитя-теля":

Ось так маму заступила,
притулила сироту
та до нього силу влила
і тваринну доброту!

Поетові вірші у „Тріпотінні крилят" з мистецькими ілюстраціями академічного маляра Павла Корбеля (Женева) говорить мовою християнської доброти і любови!

Тріо Мареничів видало дві нові касети

Монтреаль. Кве. — В цей час відродження української культури визначні українські групи мають можливість виступати на Заході Одна така популярна група — це тріо Мареничів. Два нові та якісні видання тріо були записані під час їхнього турне в Канаді.

Тріо Мареничів, зі славного міста Луцьке, на Волині, вже виступає професійно 17 років. Досі тільки появився один запис-платівка тріо в 1980 році. Тепер можна придбати два нові записи тріо з новим матеріялом, записаним в Канаді. Там є пісні, які Мареничі виконують вперше та пісні, які були довго заборонені, в цьому числі пісні „В'їзд на чужинну", „Чорнобильські села" та інші. На цих нових касетах знаходиться ряд традиційних українських народних пісень та пісень популярних сучасних українських авторів. Якість цих нових записів є першорядна.

Ці касети можна закупити в українських крамницях або замовити телефонічно, поштою або факс від фірми „Євшан". Котш: 8.98 ам. дол. або 10.98 кан. дол. За кожну касету, слід додати 2.50 дол. за пересилку. За дальшими інформаціями слід писати або дзвонити до фірми: Yevshan Corporation Box 325, Beraconsfield, Que. H9W 5T8, tel.: (514) 630-9858, або ФАХ: (514) 630-9960.

ЕТІОПСЬКИЙ УРЯД подав до відома, що 12 старших стажем військових офіцерів, яких визнано минулої суботи винними у спробі перевороту влади підполковника Менґісту Гейлі Маріям, страчено. Повідомлення про страту трьох генерал-майорів і дев'ятьох генералів бриґад було великим ударом для мешканців столиці Аддіс Абаба та викликало нову хвилю гніву й обурення. Бо, як стверджують місцеві та західні дипломати, оскаржені старшини втішалися великою популярністю серед своїх військових колеґ, як й серед цивільного населення. Тому їхня страта може викликати погані наслідки на вже й так пригнічений моральний стан війська.

Окружний...

(Закінчення зі стор. 1)

Сума забезпечень осягнула 253,000 дол. В організаційній кампанії працювало п'ять відділів, а три не брали участи. Дальше голова сказав, що він брав участь в нараді голів округ на Союзівці; 10 студентів Округи оримали стипендію на суму 7,000 дол. Продовж року голова працював з В. Квасом. Він багато зусилля і помочі дав новому секретареві 191-го Відділу в Трой, щоб там унормувати працю УНС.

Фінансовий звіт подав касир В. Варшона. В 1989 році приходів було 675.57 дол., розходів 195 дол., сальдо при кінці року виносило 480.57 дол.

За Контрольну комісію звітував голова М. Савків, який сказав, що комісія зробила контролю фінансів і знайшла все в порядку. При кінці свого звіту, М.Савків дав внесок, щоб минулорічній Управі дати абсолюторію. Внесок був прийнятий одноголосно.

Після звітів Управи голова Номінаційної Комісії А. Урбан подав листу кандидатів на 1990 рік в такому складі: голова — П. Шевчук заступники голови — С. Гаврилюк і С. Мочульський, секретар — В. Літинський, касир — В. Варшона, організаційний референт — Е. Наболотний; Контрольна комісія — М. Савків, Д. Коцан, І. Демчак; Номінаційна комісія: М. Філь — голова, В. Кошикар і І. Карабин — члени. Запропоновану листу прийнято одноголосно.

Предсідник зборів І. Романишин попросив У.Дячук до слова.

У. Дячук в першу черґу зложила свої ґратуляції всім, що причинилися до успіху організаційної кампанії, а саме чемпіонові П.Шевчукові, який приєднав 19 членів на 71,000 дол., М. Савків і В. Варшона — по сім членів, Д. Коцан — чотири і В. Квас — два члени. За два і пів місяці 1990 року Округа вже здобула 16 нових членів, отже є надія, що Округа перевиконає свою квоту в 1990 році.

Далі У. Дячук дала кілька порад секретарям як підходити професійно до клієнтів. Вона сказала, що хоч число нових членів не було таке велике як ми хотіли б але люди забезпечуються на вищі суми. Пересічна сума в Окрузі виносила 5,200 дол., а в загальному в цілій країні вона виносила 6,373 дол. Нових членів в 1989 році приєднано до УНС 1,410 із квоти яку встановлено 2,000 дол., отже квоту виконали на 71.5 відс. Натомість членські втрати в 1989 році виносили 1,914 членів.

Головний касир довше затрималась над приділенням стипендій. Вона сказала, що стипендії даються тим студентам, які є активними в молодечих організаціях. В 1989 році УНС призначив 217 студентам стипендії на суму 115,200 дол. Вона підкреслила, що 60 відс. переваги в приділенні стипендії дається фінансовим потребам студентів.

Фінансовий зріст за 1989 рік виносив 1,066 дол. Минулого року збільшено дивіденду і 900,000 дол. інвестовано в Союзівку, яку треба відмоложувати і її треба пристосувати до нових обставин. У. Дячук висловила признання Окрузі за численну участь у всіх імпрезах на Союзівці.

Дальше У. Дячук подала детальніший звіт із будівлі УНС. Минулого року податки за будівлю збільшилися, два і пів поверхи далі порожні тому, що банк їх опустив. Тепер будинок старший і трудніше його винайняти. Втрат на будинку не буде тому, що тепер платиться вищу оплату за винайм.

В 1989 році УНС призначив 100,000 дол. різним організаціям. До публікацій УНС доплатив минулого року 710,000 дол. Далі вона поінформувала, що „Український Тижневик" читають всі американські конґресмени і сенатори. На кінець У. Дячук коротко дала звіт із бюра УНС і дещо сказала про Конвенцію УНС в Балтиморі.

Перед словом В. Кваса присутні відспівали йому „Многая літа", А П. Шевчук зложив йому побажання тому, що в цей день він обходив свої уродини.

В. Квас сказав, що Округа працює добре. Минулого року він робив заходи урухомити роботу УНС в Пітсфілді. Є надія, що там підшукають нового секретаря. Рівнож плянується робити заходи злучити відділи ч. 476 і 477. В. Квас закінчив своє слово коротким звітом про Союзівку і її пляни на майбутнє.

Дальше П. Шевчук запропонував плян праці на 1990 рік. Він заявив, що цього року Округа вже придбала 16 членів. Він дав поради секретарям як контактуватися з потенціяльними членами і як їх зацікавлювати членством в УНС.

В дискусії над звітами забирали слово: Є. Наболотний, який нарікав, що батьки не беруть участи в праці УНС, навіть як їхні діти дістають стипендії протягом чотирьох років. Він також питається чи бюро УН С дає велику користь. В дискусії брали участь: М. Собків, Й. Білинський і В. Варшона, М. Філь, А. Урбан, С. Мочульський, В. Кошикар, І. Карабин. Теми порушені дискутантами відносилися головно до праці Головного Уряду УНС і багато критичних завваг висловлено щодо обслуги деяких працівників на Союзівці.

Після вичерпання порядку нарад, збори закрив голова, який вніс пропозицію щоб нагороду яку Округа дістала за приєднання членів передати на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. Після зборів присутні ще довго гуторили при перекусці. Перекуску приготували членки: К. Ксенич, А. Коцан, Т.Шевчук і М.Савків.

КОНЦЕРТ СОЛІСТІВ КИЇВСЬКОЇ ОПЕРИ

Балтимор. — Тут в п'ятницю, 1-го червня, в Домі Української Молоді, 2301 Істерн аве., відбудеться концерт солістів Київської опери ім. Тараса Шевченка. Початок концерту о год. 7-ій вечора.

Б. ТИМОШЕНКО У САН ФРАНСІСКО

Сан Франсіско. — УАКРада й СУА влаштовують в суботу, 2-го червня, виступ члена Секретаріяту Руху і Спілки Письменників України Бориса Тимошенка на тему: „Рух — єдність, шлях до незалежности". Початок о год. 4-ій по полудні.

БЕНКЕТ І БАЛЬ АБІТУРІЄНТІВ

Філядельфія. — Товариство Опіки над Українською Молоддю „Рідна Школа" влаштовує в суботу, 2-го червня, о год. 6-ій вечора в залі УОКЦентру, 700 Сідар рд., бенкет і баль абітурієнтів. В програмі: коктейль, програмова частина з роздачею дипломів і нагород, святкове слово, вечеря і забава від год. 9-ої вечора до 2-ої ранку. Гратиме оркестра „Два кольори". В справі зголошень слід звертатися до 26-го травня на число телефону: (215) 676-6639.

Потрібна...

(Закінчення зі стор. 1)

Акція іде тепер через українські католицькі парафії, через членів обох товариств що взялися за неї, через деякі американські прихильні до цього дієцезії по черзі групи Лицарів Колюмба.

Комітет приготовив відповідний зразок листа, який вислано до усіх українських католицьких парафій в ЗСА, як також до всіх членів комітету та УПТ. Внизу містимо зразок такого листа. Побажаним однак є щоб якнайбільше осіб писало листи особисто, а не лише підписувало готову копію. Важливим є також втягнення в цю акцію дітвори, листи якої мають завжди в Білому Домі особливе значення. Копії листів до Президента слід висилати до конгресменів та сенаторів, щоб вони були поінформовані та відповідно реаґували у Вашінґтоні.

Такі старання української громади в ЗСА ідуть в дусі керівників УКЦ, які, а особливо Митрополит УКЦ Стефан Сулик, у великодньому посланні закликали вірних до активної участи в допомозі й обороні Української Церкви.

Як інформують ініціятори акції, рівночасно комітет зареаґував відповідним листом із фактами на заклик сенатора Денниса ДеКонсіні, голови Комісії безпеки та співробітництва в Европі, чергові наради якої відбудуться в Копенгазі в червні. Комісія збирає на цю конференцію інформації про порушення людських прав від часу останньої конференції, отож якщо хтось з українців має нові точні факти про порушення людських прав, треба це негайно подати до відома або безпосередньо до комісії у Вашінґтоні, або через комітет УПТ.

І одна і друга акція дуже важливі тому лише дійсно масовий відгук українського громадянства листами може допомогти у поставленні проблеми леґалізації Української Католицької Церкви в Україні на міжнародному форумі та принести там успіхи.

ЗРАЗОК

President George Bush
The White House
Washington, D.C. 20500

Dear Mr. President:

We support your and President Gorbachev's often expressed position that reform and stability in the Soviet Union must be based on the extension of human, civic and national rights of the peoples of the USSR. Unfortunately in some instances the policy of President Gorbachev militates against these very goals. That is why, on the eve of your second meeting with President Gorbachev, we wish to call your attention to a persistent violation of a fundamental human right, freedom of worship.

The Ukrainian Greek Catholic Church was banned in 1946 by the Stalin regime. Only on December 1, 1989 the Soviet government announced that the Ukrainian Catholic congregations would be allowed to register with local authorities. The promise of this announcement, however, was soon obviated by the following:

1. the illegal (from the state point of view) and uncanonical (from the ecclesiastical point of view), suppression of the Ukrainian Catholic Church in 1946 has not been admitted;

2. the Ukrainian Greek Catholic Church was not recognized as a corporate juridical entity;

3. of the 720 aplications for registration, not a single one has been approved and 468 were rejected outright, making a sham of the initial promise.

In light of this, we would ask you to intercede with President Gorbachev on at least the following points:

1. that the abolition of the Ukrainian Catholic Church be rescinded;

2. that the Ukrainian Catholic Church be recognized as a juridical body on the same level and with the same rights as other religious denominations in the USSR;

3. that the institutions and properties of the Ukrainian Catholic Ch. confiscated since 1946 be returned to its jurisdiction.

Only when the legitimate aspirations, such as freedom of worship, of the population are satisfied, can the proper basis be laid for stable reform and popular support of President Gorbachev policies.

Sincerely yours,

name: ....

address: ....

....

....

У Балтиморі...

(Закінчення зі стор. 1)

спочиватиме у фахових руках піяністки Ірини Зварич.

Зацікавлені делеґати можуть оглянути історичні місця Балтимору та українські церкви та забудування, як, наприклад, будинок кредитівки „Самопоміч", „Українсько Американський горожанський клюб, Будинок СУМА та інші цікаві місця. Крім того Конвенційний комітет заплянував у вівторок ввечорі розривкову подорож кораблем з вечерою і мистецькою програмою.

У четвер, 31-го травня, відбудеться бенкет, з участю делеґатів, запрошених гостей і українського громадянства, а в день перед бенкетом відбудеться поїздка автобусами до Вашінґтону, коротка церемонія біля пам'ятника Т. Шевченка, обід і відвідини сенаторів і конґресменів. Бенкет розпічнеться о год. 7-ій вечора. В Всі додаткові інформації делеґати знайдуть у Конвенційній книжці. Існуватиме також в готелі інформаційний стіл, де можна буде довідатись про багато інших речей.

Головну промову на бенкеті в українській мові виголосить письменник, колишній довголітній політичний в'язень і провідний член Української Гельсінкської Спілки (тепер Української Республіканської Партії) Микола Руденко. З офіційними привітами виступлять також представники міської управи Балтимору.

Конвенція УНС матиме багату і різноманітну програму і, очевидно, звітування членів Головного Уряду: головного предсідника д-ра Івана Флиса, заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, головного директора для Канади мґра Івана Геврика, заступниці головного предсідника Ґльорії Пашен, головного секретаря Володимира Сохана, головного касира Уляни Дячук; членів Головної Контрольної Комісії: адв. Нестора Олесницького, інж. Анатолія Дорошенка, Степана Гавриша, о. митрата Степана Біляка, Леоніда Філя; головних радних: Василя Пастушика, Андрія Джули, Теклі Мороз, Тараса Шмаґали, Володимира Кваса, Евгена Іванціва, Галини Олек-Скотт, Андрія Кейбіди, Василя Дідюка і Олександра Худолія; редакторів „Свободи" Зенона Снилика і „Українського Тижневика" Роми Гадзевич.

В тижні перед Конвенцією радили різні конвенційні комісії, зокрема статутова і верефікаційна, щоб спільно з Конвенційним комітетом належно приготовити не тільки реєстраційну процедуру делеґатів, членів Головного Уряду і гостей, але цілий перебіг Конвенції

Саскачеванські Приятелі Руху діють

Саскатун, Саск. — Дня 25-го березня у залі української православної громади 20-та вул. захід, відбулася зустріч Саскачеванських Приятелів Руху із Саскатунським громадянством. Зустріч відкрила голова, проф. Рома Франко, привітала чисельно зібране громадянство та подякувала за їх присутність. Вона теж привітала гостей з України, проф. Державного Чернівецького університету, Юрія Кожелянка з дружиною.

Під час зустрічі, проф. Юрій Кожелянко поділився із присутніми своїми спостереженнями із теперішньої ситуації в Україні. Після доповіді присутні ставили запитання, на які діставали відповіді. Після того висвітлено два фільми з України: „Мікрофон" та „Заложники".

Оба фільми зробили сильне враження на присутніх. У першому фільмі, показується страшні наслідки чорнобильської радіяції. У другому — новонароджені діти, здеформовані, люди хворіютьприспішено на пістряка, астму, загальне ослаблення.

Д-р С. Дершко закликав до збірки-пожертви для дітей Чорнобиля, апелюючи до громади: „Як не я, то хто? Як не тепер, то коли?", жертвуючи від себе 500 дол. Також апелював про пожертви голова саскатунського відділу Суспільної Служби, С. Кузьма. Присутні зібрали біля 2,000 дол. та 30 присутніх вписалися у члени Саскатунських Приятелів Руху.

Після офіційної частини, присутні мали нагоду обмінятися враженнями та думками при чаї та каві.

Д-р С. Дершко

Обильне жниво однорічної праці на громадській ниві

Просто не хотілося вірити, слухаючи звітів референток, які вичисляли висліди праці 47-го Відділу СУА в Рочестері із різних ділянок організаційного життя на загальних зборах 28-го, січня. Список був незвичайно довгий, беручи до уваги, що все те було зроблено впродовж тільки одного року.

Культурно-освітня ділянка:

Реферати на літературні, мистецькі й наукові теми для членок Відділу й для громадянства; мистецькі виставки з цікавими доповідями мистців і т. п.

Мистецько-музейна акція:

Наші членки очолюють Т-во „Осередок Української Спадщини" й незвичайно зразково із посвятою провадять крамничку „Мозаїка". Мистецьким Комітетом були приготовані різні виставки, які були розміщувані в осередку „Мозаїка" і на стінах і ґабльотках в залі, в підвалі церкви св. Йосафата. Теми тих виставок змінялися відповідно з подіями календарного року. Кожна з тих виставок була мистецькою лекцією про наші рідні традиції, славних письменників, чи знаменні історичні події, ілюстрованою мистецькими творами рук наших предків.

Під час фестивалю парохії св. Йосафата наші членки опікуються мистецьким кіоском, де перепродують різні мистецькі речі, як: писанки, вишивки, різьбу й кераміку. Членки теж демонструють техніку українських вишивок і готування вареників.

Зліва: І. Руснак, І. Михайлюк, Г. Малаховська, О. Малаховська та М. Крамарчук.

В часі фестивалю протягом чотирьох днів відбувається виставка українського народного мистецтва, що її плянує і влаштовує мистецька референтка з допомогою членок. Виставка втішається великою популярністю і притягає сотні відвідувачів.

На Український Музей в Ню Йорку між членками Відділу й громадянством зібрано $ 7, 383.00. В Рочестері є 45 членів Музею, що платять річні вкладки, 31 із них є членами Відділу, а 14 з поза Відділу. Під теперішню пору маємо: 2 члени добродії, 8 меценатів, 4 спонзори й 5 фундаторів.

„Наше життя":

Вислано $ 1,227.00 за передплати і $ 132.00 датків на пресовий фонд.

Допомоги:

Нашим хворим членкам $ 100.00; збірка й висилка 12 пачок одягу до Бразилії за оплатою $ 470.70, які виплачено з каси Відділу; медична допомога дітям в Україні $ 1,500.00; на допомогу „бабусям" і садочкам в Европі вислано $ 380.00; на стипендії студентам в Бразилії зібрано в цьому році $ 10,-045.00.

Господарський реферат:

Перекуски з кавою на сходинах; організація, приготування і розпродаж традиційного Різдвяного і Великоднього печива дало доходу понад $ 2,000.00, які призначено на організаційні видатки Відділу й на покриття коштів зв'язаних з Конвенцією СУА. Добровільні датки, зібрані під час перекусок і кави на сходинах в сумі $ 150.00, вирішено вислати на допомогу дітям, жертвам Чорнобиля.

Усі наші членки беруть активну участь у громадському житті Рочестеру. Куди б не глянути, всюди можна побачити наших членок при громадській роботі.

Сім членок нашого Відділу є інструкторами на курсах української мови для дорослих, які бажають поглубити, пригадати, або й основно вивчити мову своїх батьків.

Чи може бути кращий й цінніший змістом список вислідів успішної праці 47-го Відділу СУА? Кожна з нас із великим зацікавленням, гордістю й задоволенням слідкувала за звітами референток, до яких і ми докидували свої зернятка в міру потреб і в міру своїх вмілостей і можливостей.

Праця нашого Відділу відбувалася під умілим керівництвом поодиноких референток і цілого Відділу. Не дивно, що Загальні Збори ухвалили одноголосно залишити той сам склад, що був у 1989 році.

Головою переобрано третій рік Тетяну Шутер.

Загальні Збори відкрила містоголова Відділу Ірина Руснак, в заступництві відсутньої з поважної причини голови Тані Шутер.

Провадила Збори голова Президії Марія Крамарчук, а секретарювала Мирослава Приймак.

Окружну Управу репрезентувала на Загальних Зборах Галина Малаховська, голова 46-го Відділу СУА.

Мгр А. Смеречинська

Вашинґтонці згадали Чорнобиль

— Місцева українська громада в кінці квітня взяла активну участь в цілому ряді імпрез, присвячених відзначенню четвертої річниці чорнобильської трагедії.

В днях 20-22-го квітня, в Дні Землі, на Вашінґтон Молл зорганізовано триденну виставку на тему чорнобильської нуклеарної катастрофи. Влаштовано цю виставку заходом Вашінґтонського Чорнобильського Комітету під проводом Данусі Васильківської. В часі виставки зацікавленим, що зупинялися при виставочному стенді, роздано коло 5,000 інформаційних памфлетів, книжок і плякатів з історичними матеріялами про Чорнобиль і Україну. Підкреслюючи, що праця Чорнобильського Комітету була підтримана цілою українською громадою, Д. Васильківська висловлює вдячність за допомогу багатьом поодиноким особам і організацям, а зокрема Вашінґтонському Бюрові Українського Народного Союзу, бюрові Української Крайової Інформаційної Служби, Спілці НКМ, Андрієві Біликові, Романові Сербинові, Юрієві Добчанському, Ларисі Фонтані, Ірині Кость, Надії Мек-Коннелл і Христі Соневицькій. Окреме признання за допомогу висловлює вона Об'єднанню Українців Вашінґтону за його фінансову допомогу та місцевим парафіям, православній св. Андрія та католицьким Пресвятої Родини й Святої Тройці.

У четвер, 26-го квітня, перед будинком совєтської амбасади влаштовано поминальну відправу та демонстрацію в пам'ять жертв Чорнобиля. Поминальний Молебен відслужили отці Йосиф Денищук, Тарас Лончина та Григорій Подгурець. Несподіванкою для учасників була делеґація зі совєтської амбасади, включно з амбасадором Анатолієм Дубиніним і першим секретарем Ігорем Дунайським, як і гостем-відвідувачем д-ром Юрієм Щербаком, які вийшли щоби зустрітися та поговорити з учасниками. Після цього всі пішли до парку Ляфаєт під пропам'ятне дерево Чорнобиля, де відбулася церемонія зложення вінка. Слова з приводу відзначення четвертої річниці чорнобильської трагедії виголосив д-р Ю. Щербак, Ігор Мурашін (недавній український іміґрант, що проживав у Києві під час чорнобильського вибуху) та учні Школи Українознавства. В неділю, 29 -го квітня, ще одно поминальне Богослужіння відбулося в українській православній катедрі св. Андрія в Сілвер Спрінґ, Мд.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ІВАН БЛІШАК, член УНС Відд. 169-го ім. св. Михайла в Едвардсвіллі, Па., помер 30-го квітня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 1915 року в Галичині. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 2-го травня 1990 року на цвинтарі Мт. Олівет в Карвертон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

КАРЛО Б. САВІЙ, член УНС Відд. 161-го ім. св. Василія в Ембридж, Па., помер 12-го квітня 1990 року на 74-му році життя. Нар. 13-го січня 1916 року в Літсдейл, Па. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Софію. Похорон відбувся 17-го квітня 1990 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембридж, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Василь Гладьо, секр.

ФРЕД СКІБІЦЬКИЙ, член УНС Відд. 5-го Б-ва св. Михаїла в Асторії, Н.Й., помер 31-го березня 1990 року на 72-му році життя. Нар. 22-го вересня 1917 року в Бруклині, Н.Й. Членом УНС став 1963 року. Залишив у смутку дружину Евгенію. Похорон відбувся 4-го квітня 1990 року на рос. прав. цвинтарі св. Володимира в Кесвілл, Ню Джерзі.

Вічна Йому Пам'ять!

Маріон Климишин, секр.

СОФІЯ МІЛЬЧАКОВСЬКА, член УНС Відд. 283-го Т-ва „Запорозька Січ" в Обирн, Н.Й., померла 18-го квітня 1990 року на 89-му році життя. Нар. 1900 року в Хлібовичах Великих, Україна. Членом УНС стала 1943 року. Залишила у смутку замужніх дочок Мадалін і Анну Марію, внуків і правнуків та дальшу родину в Америці і на Україні. Похорон відбувся 21-го квітня 1990 року на цвинтарі св. Йосифа в Обирн, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ВІКТОР М. СЛІПАТЧУК, член УНС Відд. 424-го у Філядельфії, Па., помер 10-го лютого 1990 року на 17-му році життя. Нар. 27-го грудня 1972 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1976 року. Залишив у смутку батьків Романа і Катерину. Похорон відбувся 16-го лютого 1990 року на цвинтарі Індіян Крік в Порта Ґорда, Фла.

Вічна Йому Пам'ять!

Віталій Трипупенко, секр.

ІВАН КУЧІРКА, член УНС Відд. 239-го ім. св. Юрія у Філядельфії, Па., помер 3-го квітня 1990 року на 71-му році життя. Нар. 1918 року в Аллентавн, Па. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дружину Анну. Похорон відбувся 9-го квітня 1990 року на цвинтарі св. Марії в Аллентавн, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Оксана Гораєцька, секр.